

VEŽAMŲ KROVINIŲ DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 013

Galioja nuo 2013 04 01

Bendrosios sąvokos

1. Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį
2. Draudimo objektas
3. Draudžiamieji įvykiai
4. Nedraudžiamieji įvykiai
5. Draudimo sumų ir draudimo įmokų dydžių apskaičiavimo tvarka
6. Draudimo įmokų mokėjimo pagrindai, terminai ir pasekmės dėl jų nesilaikymo
7. Draudimo galiojimas vietos ir laiko atžvilgiu
8. Nevisiškas draudimas, bendras draudimas ir papildomas draudimas
9. Ikisutartinės draudiko ir draudėjo teisės bei pareigos
10. Draudėjo, draudiko, apdraustojo, naudos gavėjo ir trečiojo asmens teisės ir pareigos draudimo sutarties galiojimo metu

11. Draudėjo pareigos draudžiamąjį įvykių atveju
12. Draudimo išmokų apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarka ir terminai
13. Ekspertų dalyvavimas nustatant žalą
14. Draudimo išmokos sumažinimas ir jos nemokėjimo pagrindai
15. Rizikos padidėjimas arba sumažėjimas
16. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos, pranešimų pateikimo forma
17. Atsakomybė už draudimo taisyklių pažeidimus
18. Draudimo sutarties pasibaigimas ir negaliojimas
19. Valiuta
20. Draudiko teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimas kitam draudikui ar kitiems draudikams tvarka
21. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

Sąvokos, vartojamos šiose taisyklėse, jeigu nėra paaiškintos tekste, suprantamos taip kaip jos vartojamos galiojančiame Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau – LR Civilinis kodeksas) ir Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme (toliau – LR Draudimo įstatymas)

BENDROSIS SĄVOKOS

Draudikas – ERGO Insurance SE, veikianti per Lietuvos filialą.

Draudėjas – asmuo, kuris kreipiasi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.

Apdraustasis – draudimo sutartyje nurodytas asmuo, kurio turtiniai interesai yra draudžiami.

Naudos gavėjas – asmuo, pagal šios sutarties sąlygas turintis teisę į draudimo išmoką.

Draudimo taisyklės – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurios yra neatskiriamas draudimo sutarties dalis.

Draudimo liudijimas – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.

Draudimo rizika – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.

Draudimo suma – draudimo sutartyje nustatyta suma, kuria draudžiamieji turtiniai interesai.

Draudimo vertė – pinigais išreikšta draudžiamųjų turtinių interesų vertė, nustatoma sutartyje numatytu būdu.

Išskaita – nuostolio dalis, kurią draudėjas (apdraustasis, naudos gavėjas) atlygina savo lėšomis.

Draudimo objektas – turtiniai interesai, susiję su visų rūšių kroviniais, kuriuos draudėjas turi apdrausti savo arba kito asmens naudai, laikydamasis komercinių principų.

Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.

Nedraudžiamasis įvykis – įvykis, už kurį draudimo įmonė neprivalo mokėti draudimo išmokų.

Žala – turto sunaikinimas, sugadinimas praradimas ir dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) įvykę draudimo liudijime nurodytų draudžiamųjų įvykių pasėkoje.

Nuostoliai – žalos, patirtos dėl draudžiamąjį įvykių, piniginė išraiška.

Didelis neatsargumas – asmens elgesys, pasireiškiantis veikimu ir/ar neveikimu, neatitinkantis minimalių atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų.

Pakrovimas – veiksmas, kai krovinys sandėlyje ar saugojimo vietoje pirmą kartą pakeliamas nuo žemės tam tinkamu būdu ir/ar su tam pritaikyta technika su tikslu neatidėliotinam pakrovimui į transporto priemonę, kuri bus naudojama krovinio transportavimui.

Iškrovimas – veiksmas, kai krovinys iškeliamas iš jį vežusios transporto priemonės tam tinkamu būdu ir/ar su tam pritaikyta technika ir gabenamas į sandėlį ar saugojimo vietą.

Perkrovimas – veiksmas, kai krovinys iškraunamas iš jį vežusios transporto priemonės tam tinkamu būdu ir/ar su tam pritaikyta technika ir pakraunamas į transporto priemonę, kuri bus naudojama tolimesniam krovinio transportavimui.

Tvirtinimas – pakrovimo ar perkrovimo metu atliekamas krovinio suvirtinimas jį vešančioje transporto priemonėje, pagal krovinio tipui keliamus reikalavimus, siekiant, kad jis nejudėtų, nemiašytų važiuoti, nesugadintų daiktų ar nesužalotų žmonių.

Tarpinis sandėliavimas – ne paskirties vietoje vykdomas laikinas gabenamųjų prekių saugojimas, kuriam pasibaigus prekės toliau vežamos į draudėjo nurodytą paskirties vietą pagal krovinio vežimo važtaraštį.

Bendroji avarija – sąmoningai ir pagrįstai padaromos išlaidos arba aukojimai, kad būtų išgelbėtas nuo bendro pavojaus laivas, frachtas ir laivu vežami kroviniai. Nuostoliai, patirti dėl bendrosios avarijos, pasiskirstomi tarp laivo, frachto ir krovinio, proporcingai jų vertei.

Transporto priemonės avarija – apdrausto objekto sugadinimas ar sunaikinimas eismo įvykių pasėkoje. Eismo įvykiu laikomas įvykis ke-

lyje, viešose arba privačiose teritorijose, kurio metu, judant transporto priemonėi, žuvo ar buvo sužeista žmonių, sugadinta ar apgadinta bent viena transporto priemonė, krovynys, kelias, jo statiniai ar bet koks kitas įvykio vietoje buvęs turtas.

Nacionalinės vėliavos organizacija – klasifikavimo organizacija, kurios buveinė yra toje pačioje šalyje, kaip ir atitinkamo laivo, kuris taip pat turi plaukiooti su tos šalies vėliava, savininko buveinė.

Teroristiniai aktai (terorizmas) – reiškia pavojaus žmogaus gyvybei ar sveikatai, turtui arba infrastruktūros objektams sukėlimą panaudojant arba grasinant panaudoti jėgą (pavyzdžiui: sprogdinant, padegant, paskleidžiant radioaktyviąsias, biologines ar chemines kenksmingas medžiagas, preparatus ar mikroorganizmus ir pan.), siekiant politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų, tame tarpe ir turint tikslą paveikti ar įbauginti vyriausybę ir/ar visuomenę ar jos dalį.

Retroaktyvus laikotarpis – laiko tarpas iki draudimo sutarties sudarymo ar įsigaliojimo.

Metinė draudimo sutartis – draudimo sutartis, kuria apdraudžiami kroviniai, transportuojami draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis nurodytu laikotarpiu.

Vienkartinė draudimo sutartis – draudimo sutartis, kuria yra apdraudžiamas konkretus vienas krovynys nurodytas draudimo liudijime, transportuojamas draudimo liudijime nurodytomis sąlygomis.

1. DRAUDĖJO PRAŠYMAS SUDARYTI DRAUDIMO SUTARTĮ

1.1. Draudimo sutartis sudaroma draudikui akceptuojant draudėjo prašymą, pateiktą draudikui, arba draudėjui akceptuojant draudiko pasiūlymą sudaryti sutartį.

1.2. Draudėjas, norėdamas sudaryti vežamų krovinių draudimo sutartį (gauti draudimo liudijimą), toliau tekste vadinama Sutartimi, pateikia draudikui nustatytos formos prašymą raštu.

1.3. Prašymas sudaryti draudimo sutartį gali būti pateikiamas per draudėjo atstovą. Esant reikalui, draudikas gali pareikalauti dokumentų, patvirtinančių draudėjo atstovo įgaliojimus.

1.4. Draudėjas atsako už, sudarant sutartį pateikiamų, duomenų teisingumą. Sudarius sutartį, raštu pateiktas prašymas tampa sudėtinė draudimo sutarties dalimi. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai įvertinti, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurias draudėjas nusiūpė, išnyko iki draudžiamąjį įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.

1.5. Draudimo sutartis gali būti sudaroma šiomis sąlygomis:

- sutarties šalys pasirašo vieną dokumentą – draudimo sutartį. Draudimo sutartis gali būti sudaryta atskiram krovinio vežimui arba metinė vežamų krovinių draudimo sutartis tam tikram laikotarpiui;
- draudikas, gavęs draudėjo raštišką arba žodinį prašymą sudaryti draudimo sutartį, įteikia draudėjui pasirašytą draudimo liudijimą. Įrodymu, kad draudėjas sutiko sudaryti draudimo sutartį draudiko pasiūlytomis sąlygomis yra draudiko perduoto poliso priėmimo faktas arba draudimo įmokos apmokėjimas.

1.6. Draudėjui pareikalavus ir apmokėjus dokumentų išdavimo išlaidas, draudikas privalo išduoti draudėjui draudimo sutarties dublikatą, rašytinio prašymo sudaryti draudimo sutartį ir/ar kitų dokumentų, patvirtinančių draudimo sutarties sudarymą, nuorašus.

2. DRAUDIMO OBJKTAS

2.1. Draudimo objektas gali būti turtiniai interesai susiję su visų rūšių kroviniais arba draudimo sutartyje numatytais tam tikros rūšies kroviniais, kuriuos draudėjas turi apdrausti savo arba kito asmens naudai, laikydamasis komercinių principų. Neapdraustas yra tos prekės, kurias draudėjas, nesilaikydamas komercinių principų ir prekybinių santykių, turi apdrausti tik todėl, kad jis yra įsipareigojęs trečiajam asmeniui, netgi už atlyginimą, tai padaryti, jei sutartyje nenurodyta kitaip.

2.2. Jeigu draudimo sutartis sudaryta visų rūšių kroviniams, tai ji, nesant specialių susitarimų, neapima:

- 2.2.1. tauriųjų metalų, brangakmenių, daiktų iš tauriųjų metalų ar brangakmenių (išskyrus pramonėje naudojamus produktus), brangenybių, perlų, bižuterijos, pinigų, monetų, vertybinių popierių, meno dirbinių, antikvarinių daiktų;
- 2.2.2. radioaktyvių medžiagų ir branduolinio kuro, jeigu jis viršija įstatymo numatytas leistinas normas;
- 2.2.3. sprogstamų medžiagų;
- 2.2.4. ginklų ir amunicijos;
- 2.2.5. gyvų gyvūnų ir augalų;
- 2.2.6. narkotikų ir jų žaliavų pervežimo;
- 2.2.7. neteisėtai gabenamų krovinių.

3. DRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

3.1. Draudimo variantas A – „All risk“ draudimas

Jeigu apdraustas krovynys prarandamas arba apgadinamas, draudikas atlygina nuostolius dėl visų žalų, išskyrus atvejus nurodytus taisyklių punkte 3.3. „Draudimo apsaugos apribojimai“ ir punkte 4. „Nedraudžiamieji įvykiai“, jei sutartyje nenurodyta kitaip.

3.2. Draudimo variantas B – draudimas nuo išvardintų rizikų

Draudikas atlygina nuostolius apdraustą krovinį praradus ar apgadinus toliau išvardintų įvykių pasėkoje, jei sutartyje nenurodyta kitaip:

- kai krovinį gabenantis laivas atsimuša į dugną arba sustoja ant seklos, kai jis apvirsta, nuskęsta, sudūžta, susiduria su kitais laivais ar daiktais, arba kai jį apgadina ledas;
- kai kitos krovinį gabenančios transporto priemonės patiria avariją;
- kai sugriūna sandėlis tarpinio sandėliavimo metu;
- dėl gaisro, žaibo, sprogimo; žemės drebėjimo sausumoje ir jūroje, vulkanų išsiveržimo ir kitų stichinių nelaimių; skraidančio aparato, jo dalių ar jo krovinio atsitrenkimo arba nukritimo;
- kai krovynys išmetamas už borto ar jis nuplaunamas nuo denio dėl audros;
- kai krovynys paaukojamas norint išgelbėti visą laivą;
- kai krovynys iškraunamas, laikinai sandėliuojamas ir pakraunamas priverstiniame uoste, į kurį buvo atplaukta atsiradus apdraustam pavojui;
- bendrosios avarijos atveju.

Be to draudikas atlygina nuostolius, jeigu:

- visiškai netenkama krovinio vieneto, išskyrus netekimą dėl vaggystės, nuslėpimo, neišdavimo ar neteisingo išdavimo.
- visiškai netenkama krovinio vieneto dėl sugadinimo, atsiradusio avarijos pakraunant arba iškraunant transporto priemonę pasėkoje.

3.3. Draudimo apsaugos apribojimai

Nepriklausomai nuo pasirinkto draudimo sutarties varianto, esant žemiau išvardintoms aplinkybėms, visais atvejais taikomi šie draudimo apsaugos apribojimai:

3.3.1. Krovynys vežamas ant denio:

- Kroviniams, kurie pritarus draudėjui vežami sukrauti ant denio, taikomas tik draudimo variantas B (p. 3.2.).
- Kroviniai sandariai uždarytuose konteineriuose ar lichteriuose ant denio apdraudžiami tokiomis pat sąlygomis, kaip ir laivo triume.

3.3.2. Gabentos ir grąžinamos prekės:

- Jeigu apdrausto krovinio vežimas seka po prieš tai įvykusio kito vežimo arba krovynys grąžinamas atgal, kroviniui taikomas draudimo variantas B (p. 3.2.), išskyrus tuos atvejus, kai nuostoliai gali atsirasti tik vežimo ruože nurodytame draudimo sutartyje.

3.3.3. Naudotos ir/ar apgadintos prekės:

- Jeigu prekės prieš prasidedant apdrausto krovinio vežimui buvo naudotos ir/ar apgadintos, draudikas atlygina nuostolius už pre-

kių praradimą ar apgadinimą tik tokiu atveju, jeigu kelionės pradžioje esantis gedimas neturėjo įtakos apdrausto vežimo metu atsiradusiems nuostoliams.

3.3.4. Mašinos ir įrenginiai:

- a) Nuostolius atsiradusius dėl vamzdžių ar sijų lūžių bei vidinius gedimus draudikas atlygina tik tuo atveju, jeigu nuostoliai atsirado tiesiogiai dėl gaisro, žaibo trenkimo, sprogdimo arba transporto priemonės avarijos.
- b) Nuostoliai, kurie atsiranda naudojant daiktus po apdrausto gabenimo nėra atlyginami, net jeigu jie yra vežimo metu atsiradusios žalos pasekmė. Taip pat nėra atlyginamos visų rūšių pretenzijos dėl sumažėjusios vertės, nebent remontuojant daiktą neįmanoma atstatyti jo pradinės būklės.

3.3.5. Krovinio pervežimo metu reikalinga palaikyti temperatūros režimą:

- a) Draudikas atlygina apdrausto krovinio praradimo arba apgadinimo nuostolius, sąlygotus p. 3.2. B numatytų veiksmų įskaitant nuostolius patirtus dėl:
 - Krovinio vagystės.
 - Krovinio sugedimo, atsiradusio dėl šaldymo įrengimo gedimo, nepertraukiamai trukusio mažiausiai 24 valandas.

3.3.6. Transporto priemonės:

3.3.6.1. Vežami kroviniai apdraudžiami tik tokiu atveju, jeigu yra vežami transporto priemonėmis, kurios yra tinkamos apdraustų krovinių priėmimui ir transportavimui, kaip tai reglamentuoja galiojantys LR įstatymai.

3.3.6.2. Jeigu krovinys vežamas nuosavu autotransportu, tai draudimo apsauga vagystės atveju galioja tik tada, jei automobilis, su apdraustais kroviniais, nepaliekamas be priežiūros daugiau kaip vienam pusvalandžiui. Vairuotojų poilsio metu automobilis su kroviniumi turi būti laikomas uždarytame garaže arba pilnai aptvertoje ir saugomoje vietoje, arba būti nuolat prižiūrimas. Visuomet privalo būti įjungta signalizacijos sistema.

3.3.6.3. Vežami kroviniai laikomi apdraustais, kai draudėjas rūpestingai pasirenka transporto priemonę, ekspeditorių ir vežėją. Ekspeditorius ir vežėjas turi būti apsidraudę savo civilinės atsakomybės už krovinį draudimu.

3.3.6.4. Vežimams jūrų laivais taikomas laivų klasifikacijos ir jų amžiaus apribojimas pagal Londono draudikų laivų klasifikacijos išlygos sąlygas „Institute Classification Clause“:

- a) Draudimas galioja tik tiems kroviniams, kurie gabenami mechanškai savaeigiais, plieninės konstrukcijos laivais, kurių klasę nustatė klasifikavimo organizacija, kuri yra:
 - Tarptautinės klasifikavimo organizacijų asociacijos IACS narė ar asocijuotoji narė, arba
 - Nacionalinės vėliavos organizacija, tačiau tik tada, kai tas laivas naudojamas išimtinai tos valstybės kabotažinėje prekyboje (įskaitant prekybą tarp salų einančiais maršrutais archipelago, kurio dalį ta valstybė sudaro, viduje).
- b) Draudimo apsauga galioja tik tokiu atveju, jeigu kroviniai gabenami tinkamais laivais (kaip pirmiau apibrėžta), kurių amžius neviršija toliau nustatytų ribų:

Biriųjų ar mišriųjų krovinių laivai, ne senesni kaip 10 metų, ar kitokie laivai, ne senesni kaip 15 metų, išskyrus atvejus, kai jie:

 - buvo naudojami bendro pobūdžio kroviniams gabenti nustatytu ir reguliariu prekybos keliu ir tvarka tarp nurodytų uostų ir nėra senesni negu 25 metai, arba
 - buvo pastatyti kaip konteineriniai laivai, transporto priemonių gabenimo laivai ar dvisieniai laivai su atvirais krovininių liukais ir portaliniais kranais (OHGC) ir buvo nuolat naudojami pagal paskirtį plaukioti nustatytu ir reguliariu prekybos keliu ir tvarka tarp nurodytų uostų ir nėra senesni negu 30 metų.

4. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

4.1. Draudikas jokiū būdu neatlygins nuostolių ar išlaidų, tiesiogiai ar netiesiogiai sukeltų, susijusių ar kylančių dėl:

4.1.1. karo, pilietinio karo ar karui prilygstančių įvykių bei dėl priešiško karinės technikos panaudojimo ar dėl šios technikos buvimo, nepriklausomai nuo to ar karo padėtis paskelbta ar ne;

4.1.2. streiko, lokauto, neramumų darbe, teroristinių ar politinių prievartos veiksmų, nepriklausomai nuo juose dalyvaujančių asmenų skaičiaus, dėl maišto ir kitų pilietinių neramumų;

4.1.3. jonizuojančios radiacijos ar užteršimo, susidarancio dėl radioaktyvumo, kurį sukelia bet koks branduolinis kuras, bet kokios branduolinės atliekos ar branduolinio kuro diegimas;

4.1.4. branduolinės įrangos, reaktoriaus ar kitų branduolinių agregatų arba jiems priklausančių branduolinių komponentų radioaktyvųjų, toksinių, sprogiųjų arba kitų pavojingų savybių ar taršą sukeliančių savybių;

4.1.5. ginklų ar mechanizmų, kurių veikimas pagrįstas atomo ar branduolio dalijimusi ir/arba sinteze, kitomis panašiomis reakcijomis ar radioaktyviąja galia arba medžiagomis;

4.1.6. radioaktyviųjų medžiagų radioaktyviųjų, toksinių, sprogiųjų arba kitų pavojingų savybių ar taršą sukeliančių savybių. Šio straipsnio punkto išskyrimas netaikomas su branduoliniu kuru nesujungusiems radioaktyviems izotopams, jei tokie izotopai ruošiami, gabenami, laikomi ar naudojami komerciniams, agrokultūriniais, medicininiais, moksliniams ar kitiems panašioms taikiems tikslams;

4.1.7. cheminių, biologinių, biocheminių ar elektromagnetinių ginklų;

4.1.8. kompiuterių, kompiuterinių sistemų, kompiuterinės programinės įrangos, kompiuterinių virusų, procesų ar bet kurios kitos elektroninės sistemos naudojimo ar eksploatavimo žalos sukėlimo tikslams;

4.1.9. valdžios institucijų nurodymu atlikto krovinio konfiskavimo, arešto, sulaikymo, sunaikinimo ar kitokios rūšies įsikišimo;

4.1.10. laivų bendrovės savininko, laivo nuomotojo ar naudotojo nemokumo ir mokėjimo terminų nesilaikymo ar dėl kitokių finansinių ginčų su minėtomis šalimis.

4.2. Draudikas neatlygina nuostolių, atsiradusių dėl:

4.2.1. uždelsto transportavimo;

4.2.2. savaiminio sugedimo ir sugedimo atsiradusio dėl natūralių prekės savybių;

4.2.3. prekyboje įprastų kiekio, masto ir svorio skirtumų ir sumažėjimų;

4.2.4. įprastos oro drėgmės ar įprastų temperatūros svyravimų;

4.2.5. prekyboje įprasto įpakavimo, pakrovimo ir tvirtinimo nebuvimo ar jo trūkumų, kai šiuos veiksmus atlieka pats draudėjas ar jo įgaliotas asmuo arba veiksmams atlikti iki įsigaliojant draudimo apsaugai („įpakavimas“ šioje sąlygoje taip pat reiškia krovinio sukrovimą konteineryje arba transporto priemonėje, tačiau tik tuo atveju, jeigu tuo pasirūpino pats draudėjas arba jo įgaliotas asmuo).

4.2.6. netinkamo krovinio paruošimo transportavimui;

4.2.7. krovinio išdavimo neteisėtam gavėjui, kai krovinys vežamas draudėjo nuosavu transportu.

4.3. Draudikas jokiū būdu neatlygins nuostolių ar išlaidų, kai apdraustas krovinys gabenamas laivu, kuris nėra sertifikuotas pagal Tarptautinio saugaus laivų eksploatavimo ir taršos prevencijos valdymo kodekso reikalavimus (ang. *ISM Code*) arba, kurio savininkai arba operatoriai neturi ISM kodekso atitikties dokumento (ang. *ISM Code Document of Compliance*) ir kai apdrausto krovinio pakrovimo į laivą metu draudėjas tai žinojo, arba įprastomis sąlygomis turėjo žinoti.

4.4. Draudikas atlygina išimtinai tik tiesioginius nuostolius.

5. DRAUDIMO SUMŲ IR DRAUDIMO ĮMOKŲ DYDŽIŲ APSKAIČIAVIMO TVARKA

5.1. Draudimo suma yra krovinio komercinė vertė arba, jeigu jos nėra, bendra išsiuntimo vietoje draudimo įsigaliojimo pradžioje esančio krovinio vertė.

5.2. Draudėjas papildomai į draudimo sumą gali įtraukti maito mokesčius, pridėtinės vertės mokesčius, numatomą pelną ir išlaidas, susidarantias iki tol kol krovinį perima vežėjas bei vežimo išlaidas.

5.3. Metinėje vežamų krovinių draudimo sutartyje numatyti maksimumai yra didžiausios draudimo sumos. Jos taikomos atskirai transporto priemonei arba atskiram sandėliui. Jeigu bendra visų šia sutartimi apdraustų krovinių draudimo suma transporto priemonei ar sandėliui viršija maksimumą, tai atskiros draudimo sumos mažėja maksimumo ir bendros draudimo sumos santykiu.

5.4. Draudimo įmoka apskaičiuojama atsižvelgiant į konkretų rizikos laipsnį.

5.5. Metinėse krovinių draudimo sutartyse, kur draudimo įmoka apskaičiuojama kaip procentinė dalis nuo apdraustų krovinių apyvartos:

5.5.1. draudimo metų pradžioje nustatoma minimali metinė draudimo įmoka. Ji paskaičiuojama remiantis draudėjo planuojama metine apyvarta;

5.5.2. pasibaigus draudimo metams, draudėjas įsipareigoja per 10 dienų pranešti draudikui apie faktinę pervežtų krovinių apyvartą;

5.5.3. galutinę draudimo įmoką draudikas apskaičiuoja per dvi savaites nuo to momento, kai buvo pateikti 5.5.2. punkte paminėti duomenys.

6. DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO PAGRINDAI, TERMINAI IR PASEKMĖS DĖL JŲ NESILAIKYMO

6.1. Draudimo įmokos mokėjimo pagrindas yra draudėjo ir draudiko pasirašyta draudimo sutartis arba draudiko perduoto draudimo liudijimo priėmimo faktas.

6.2. Draudimo įmoka pagal atskirą vežamų krovinių draudimo sutartį vienam krovinio vežimui mokama draudimo liudijimo išdavimo dieną, jeigu sutartyje nenurodyta kitaip.

6.3. Draudimo įmokos mokėjimo tvarka:

6.3.1. draudėjas gali pasirinkti draudimo įmokos mokėjimo būdą:

- a) mokėti iš karto visą metinę įmoką;
- b) mokėti kas pusmetį su 3% priedu;
- c) mokėti kas ketvirtį su 5% priedu;

6.3.2. visą ar pirmąją dalinę draudimo įmoką draudėjas privalo sumokėti draudimo sutartyje nustatytu laiku;

6.3.3. jeigu yra sutarta metinę draudimo įmoką mokėti dalimis, tai:

- a) visos kitos po pirmosios draudimo įmokos dalies įmokos dalys yra laikomos atidėtomis draudimo įmokos dalimis, nes jų mokėjimas atidedamas iki sutartyje numatyto mokėjimo termino;
- b) jeigu atsitinka draudžiamasis įvykis ir reikia mokėti draudimo išmoką, tai draudikas turi teisę išskačiuoti atidėtas metinės draudimo įmokos dalis.

6.4. Jei draudėjas nesumoka eilinės dalinės draudimo įmokos, jam išsiunčiamas rašytinis paraginimas. Jeigu draudėjas per 15 dienų po paraginimo gavimo nesumoka draudimo įmokos, tai nuo šio momento draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką, įvykus draudžiamajam įvykiui, vykdymas bus sustabdytas ir atnaujintas tik draudėjui sumokėjus draudimo įmoką.

6.5. Jei draudžiamasis įvykis įvyksta draudimo apsaugos sustabdymo metu, draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.

6.6. Jei draudimo apsaugos sustabdymas tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Draudikas, šiuo pagrindu nutraukęs draudimo sutartį, turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtas draudimo įmokas, tarp jų ir į įmokas, tenkančias draudimo apsaugos sustabdymo laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 3 mėnesiai.

7. DRAUDIMO GALIOJIMAS VIETOS IR LAIKO ATŽVILGIU

7.1. Draudimo apsauga įsigalioja nuo to momento, kai apdrausti kroviniai išgabunami draudimo sutartyje nurodytam vežimui iš tos vietos, kurioje jie buvo ligi tol saugomi, bet ne anksčiau nei nurodyta draudimo sutartyje.

7.2. Draudimo apsauga nebegalioja nuo to momento, kuris įvyksta pirmas:

7.2.1. kai tik kroviniai pristatomi į paskirties vietą nurodytą draudimo sutartyje arba kurią nurodė draudėjas.

7.2.2. kai prekės, iškrovus jas paskirties uoste, gabenamos toliau į draudimo sutartyje nenumatytą vietą.

7.2.3. kai vykdomas tarpinis sandėliavimas viršija 30 kalendorinių dienų laikotarpį; jeigu šis terminas viršijamas prieš pakraunant į jūrinį laivą, draudimas vėl įsigalioja atnaujinus vežimą per 90 kalendorinių dienų;

7.2.4. kai prekės išparduodamos draudžiamąjį įvykių pasėkoje.

7.3. Visais atvejais draudimo sutarties įsigaliojimas yra siejamas su visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimu, t.y. draudimo sutartis įsigalioja tik po to, kai draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką, neatsižvelgiant į tai, ar draudimo sutartyje numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje yra numatytas vėlesnis visos ar pirmos draudimo įmokos sumokėjimo terminas:

7.3.1. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo sutartyje nurodyto numatomo draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams.

7.3.2. Jei draudimo sutartyje yra numatyta, kad visa ar pirmą draudimo įmoką privalo būti sumokėta vėliau nei draudimo sutarties sudarymo dieną, ir draudėjas tinkamai įvykdo prievolę mokėti draudimo įmoką (t.y. nurodytu terminu ir mokėjimo būdu sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką), tai draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo įmokos sumokėjimo momento, o draudimo apsauga yra taikoma ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems nuo sutartyje nurodytos numatomos draudimo laikotarpio pradžios dienos ir valandos iki sutarties įsigaliojimo momento (t.y. draudimo apsauga yra taikoma retroaktyviai).

7.3.3. Jei draudėjas sumoka visą ar pirmą draudimo įmoką, praleidęs draudimo sutartyje numatytą įmokos sumokėjimo terminą, tai neatsižvelgiant į tai, ar draudimo įmoka privalėjo būti sumokėta sutarties sudarymo dieną, ar sutartyje buvo numatytas vėlesnis jos sumokėjimo terminas, draudimo sutartis įsigalioja tik nuo 3 kalendorinės dienos, einančios po draudimo įmokos sumokėjimo, 00 valandų, o draudimo apsauga yra taikoma tik po draudimo sutarties įsigaliojimo įvykusiems draudžiamiesiems įvykiams.

7.3.4. Visais šių taisyklių p. 7.3. numatytais atvejais draudimo apsauga pradedama taikyti ne anksčiau nei draudimo sutartyje nurodyta numatomo draudimo laikotarpio pradžia.

7.4. Kroviniai draudimas, prasidėjęs prieš įsigaliojant draudimo sutarties nutraukimui, galioja iki tokio momento, kuris yra lemiamas draudžiamosios apsaugos pabaigai pagal šių taisyklių p. 7.2.

7.5. Jeigu pagal vežamų krovinių draudimo sutartį yra apdraustos rizikos paminėtos punktuose 4.1.1. ir 4.1.2. tai draudimo apsauga nuo šių rizikų gali būti atšaukta bet kuriuo atveju ir bet kurios sutarties šalies. Pranešimas apie apsaugos nutraukimą turi būti įteiktas kitai sutarties šaliai raštu ne vėliau kaip 7 kalendorinės dienos iki apsaugos nutraukimo įsigaliojimo.

8. NEVISIŠKAS DRAUDIMAS, BENDRAS DRAUDIMAS IR PAPILDOMAS DRAUDIMAS

8.1. Jeigu draudimo sutartyje, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę, tai, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo atlyginti draudėjui (naudos gavėjui) dalį jo patirtų nuostolių, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

8.2. Draudimo sutartyje gali būti nustatyta ir didesnė draudimo išmoka, bet ne didesnė už draudimo vertę.

8.3. Jeigu draudimo sutartyje, išskyrus įstatymų numatytus atvejus, yra apdrausta tik dalis turto ar rizikos (draudimo) vertės, draudėjas (naudos gavėjas) turi teisę papildomai juos apdrausti, sudarydamas papildomą draudimo sutartį su tuo pačiu ar kitu draudiku. Tačiau šiais atvejais bendra draudimo suma pagal visas draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

8.4. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę, tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę. Tačiau išmokėta draudimo vertė viršijanti draudimo išmoka negali būti išieškota.

8.5. Jeigu draudimo suma buvo padidinta dėl draudėjo apgaulės, draudikas turi teisę reikalauti draudimo sutartį pripažinti negaliojančia ir reikalauti atlyginti jam padarytus nuostolius, kiek jų nepadengia gauta draudimo įmoka.

8.6. Taisyklių p. 8.4 – 8.6. nuostatos taip pat taikomos tais atvejais, kai draudimo suma viršija draudimo vertę apdraudus tą patį objektą pagal kelias draudimo sutartis su skirtingais draudikais (bendras draudimas). Šiuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekvienas draudikas, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį.

9. IKISUTARTINĖS DRAUDIKO IR DRAUDĖJO TEISĖS BEI PAREIGOS

9.1. Draudikas turi teisę reikalauti iš asmens, ketinančio sudaryti vežamų krovinių draudimo sutartį, pateikti reikalingą informaciją apie apdraudžiamą krovinį, jeigu ši informacija yra susijusi su draudimo sutartimi.

9.2. Draudikas privalo supažindinti draudėją su vežamų krovinių draudimo taisyklėmis, draudimo įmokų dydžiais ir kita sutarčiai vykdyti reikalinga informacija bei išduoti draudimo liudijimą kartu su draudimo taisyklių kopija.

9.3. Prieš sudarant draudimo sutartį, draudėjas privalo suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojo įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jeigu tos aplinkybės nėra žinomos draudikui.

Esminės aplinkybės – aplinkybės, nurodytos šiose draudimo taisyklėse, taip pat aplinkybės, apie kurias draudikas raštu prašė draudėjo suteikti informaciją.

10. DRAUDĖJO, DRAUDIKO, APDRAUSTOJO, NAUDOS GAVĖJO IR TREČIOJO ASMENS TEISĖS IR PAREIGOS DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMO METU

10.1. Draudiko pareigos:

10.1.1. Įvykus draudžiamajam įvykiui Draudimo įstatyme ir šiose taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais išmokėti draudimo išmoką.

10.1.2. Atlyginti šiose taisyklėse nurodytas turto gelbėjimo, žalos mažinimo ir kitas išlaidas neviršijant draudimo sutartyje numatytos draudimo sumos.

10.1.3. Draudėjui pareikalavus išduoti pasirašytą dokumentą atskiram vežimui – atskirą draudimo liudijimo sertifikatą.

10.1.4. Neskelbti informacijos apie draudėją ar kitus asmenis, jų turtinę padėtį, gautos vykdam draudimo sutartis, išskyrus įstatymuose nurodytus atvejus.

10.1.5. Draudikas turi teisę reikalauti, kad draudimo sutartį įvykdytų naudos gavėjas, jeigu draudėjas sutarties neįvykdė, o naudos gavėjas pareiškia draudikui reikalavimą išmokėti draudimo išmoką. Ši sąlyga negalioja, jeigu draudimo sutarties neįsigaliojo dėl pirmos draudimo įmokos nesumokėjimo, kaip tai numato p. 7.3.

10.2. Draudėjo pareigos:

10.2.1. laiku mokėti draudimo įmokas;

10.2.2. laikytis visų šiose taisyklėse ir draudimo sutartyje sutartų krovinių deklaravimo sąlygų.

10.2.3. pateikti informaciją apie sudarytas arba ketinamas sudaryti to paties objekto draudimo sutartis;

10.2.4. pateikti draudikui visus su draudžiamuoju įvykiu susijusius dokumentus;

10.2.5. laikytis visų šiose taisyklėse ir draudimo sutartyje sutartų saugumo priemonių;

10.2.6. pagal galimybes iš karto raštu informuoti draudiką apie rizikos padidėjimą. Jeigu draudėjas nevykdo šios pareigos, draudikas turi teisę nutraukti sutartį p. 15.5. nustatyta tvarka;

10.2.7. draudėjas gali pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudos gavėją kitu asmeniu, išskyrus įstatymuose ar sutartyje nustatytas išimtis, apie tai raštu pranešdamas draudikui;

10.2.8. jeigu yra sudaryta metinė draudimo sutartis, tai draudėjas privalo, per 10 dienų nuo sutarties galiojimo pabaigos deklaruoti faktinę pervežtų krovinių apyvartą, pagal kurią bus paskaičiuota galutinė draudimo įmoka, pagal draudimo sutartyje nurodytą tarifą;

10.2.9. draudikui reikalaujant, pateikti buhalterinius dokumentus susijusius su krovinių vežimu, jų vertėmis ir apyvarta;

10.2.10. kai yra paskaičiuojama galutinė draudimo įmoka, pagal deklaruotą faktinę pervežtų krovinių apyvartą, Draudėjas privalo ją apmokėti per 5 darbo dienas nuo sąskaitos gavimo. Priešingu atveju, draudėjas moka Draudikui 0,02% nuo laiku nesumokėtos galutinės draudimo įmokos delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną;

10.3. Jeigu draudimo sutartis sudaryta trečiojo asmens (naudos gavėjo) naudai, tai atsakingas draudikui už sutarties vykdymą yra draudėjas, jeigu draudimo sutartis nenustato ko kita.

11. DRAUDĖJO PAREIGOS DRAUDŽIAMOJO ĮVYKIO ATVEJU

11.1. Draudėjas privalo nedelsiant informuoti draudiką raštu apie kiekvieną įvykį, galintį sukelti pretenzijas, nuostolius ar išlaidas. Pranešimas draudikui turi būti perduotas bet kokia draudėjui prieinama ryšio priemone ne vėliau kaip per 3 kalendorines dienas, o patvirtintas raštu (registruotu/kurjeriniu laišku arba perduotas pasirašytinai) ne vėliau kaip per 4 kalendorines dienas nuo to momento kai draudėjas sužinojo ar privalėjo sužinoti apie tokį įvykį.

11.2. Esant būtinybei, samdyti nepriklausomą avarinį komisarą žalos nustatymui, pasitelkti artimiausią Lloyd's agentą.

11.3. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudėjas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti ir krovinio gelbėjimui.

11.4. Pretenzijas dėl nuostolių atlyginimo reikia užtikrinti, krovinių vežėjams laiku atsakomybę, apibrėžtą jų svarbiausiomis funkcijomis:

- prieš priimdamas krovinį draudėjas (naudos gavėjas) turi raštu patvirtinti išoriškai matomus apgadinius ar nuostolius;
- apie atsakomybę dėl išoriškai nepastebimų apgadinių ar nuostolių vežėjui turi būti raštiškai pranešta tuojau pat po nuostolių konstatavimo, konkrečiai:
 - vežant geležinkeliu – per 7 kalendorines dienas;
 - vežant tarptautinių reisų automobiliais – per 7 kalendorines dienas;
 - plukdant upėmis – per 7 kalendorines dienas;
 - plukdant jūra – per 3 kalendorines dienas;
 - skraidinant oro transportu – per 24 kalendorines valandas.

11.5. Apie nuostolius dėl transporto priemonių avarijų, gaisrų, vagysčių su įsilaužimu, vagysčių, pasisavinimo ir pan. reikia nedelsiant pranešti atsakingai policijos tarnybai.

11.6. Pateikti draudikui visų su draudžiamuoju įvykiu susijusių dokumentų originalus arba patvirtintus nuorašus:

- krovinių gabenimo dokumentus (pvz.: geležinkelio važtaraštis, CMR važtaraštis, pakrovimo lapas, jūros konosamentas);
- pretenziją, pareikštą atsakingam už žalą asmeniui;
- prekybinę sąskaitą;
- pasirašytą draudimo liudijimo originalą (jeigu dar nėra grąžintas draudikui);
- krovinio defektų/trūkumo aktą;
- atsakingos valstybinės institucijos pažymą (pvz.: policijos, gaisrinės, muitinės tarnybos);
- nuostolių sąskaitą ir/arba remonto išlaidų sąmatą;
- susirašinėjimas regresu klausimais, jei toks buvo;
- kitus dokumentus, kurių reikalauja draudikas.

12. DRAUDIMO IŠMOKŲ APSKAIČIAVIMO IR IŠMOKĖJIMO TVARKA IR TERMINAI

12.1. Draudimo išmoka už išlaidas. Draudikas atlygina:

12.1.1. sumas, kurias draudėjas privalo įmokėti pagal dispašą, apiformintą įstatymų arba York Antverpener taisyklių pagrindu, jeigu nurodymų, bendrosios avarijos metu, pagalba turėjo būti išvengta draudikui tenkančių nuostolių. Jeigu šios sumos viršija draudimo vertę, draudikas atlygina visus nuostolius, neviršijančius draudimo sumos. Nurodymai dėl draudimo sumažintomis sumomis nekeičiami.

12.1.2. perkrovimo, laikino sandėliavimo, papildomas tolesnio krovinio transportavimo išlaidas, kurios atsirado dėl apdrausto pavojaus po to kai įsigaliojo draudimo sutartis. Šias išlaidas draudikas atlygina tiek, kiek draudėjas jas pagal aplinkybes galėjo laikyti neišvengiamomis ar kiek jis jų turėjo draudiko nurodymu.

12.1.3. išlaidas, kurių pagalba išvengiama nuostolių ar jie sumažinami įvykus draudžiamajam įvykiui, bei avarinių komisarų nuostolių nustatymo kaštus tiek, kiek draudėjas šias išlaidas pagal aplinkybes galėjo laikyti neišvengiamomis ar kiek jis jų turėjo draudiko nurodymu.

12.1.4. Draudėjas gali reikalauti, kad draudikas suteiktų garantijas už įmokų sumokėjimą pagal šių taisyklių p. 12.1.1 a) ir išmokėtų reikalingą avansą padengti išlaidoms, susijusioms su nuostolių išvengimu ar sumažinimu.

12.2. Krovinio praradimas. Draudikas atlygina prarastam kroviniui tenkančią draudimo sumos dalį, atskaičiuojant išgelbėtų daiktų vertę, jeigu krovinyms prarandamas arba jeigu jis pagal ekspertų įvertinimą visiškai praranda savo pradines savybes.

12.3. Krovinio dingimas. Draudikas atlygina nuostolius kaip ir visiško krovinio praradimo atveju, jeigu krovinyms dingsta kartu su transporto priemone, išskyrus tuos atvejus, kai manoma, jog nuostoliai atsirado dėl neapdrausto pavojaus. Transporto priemonė yra dingusi, jeigu nuo jos planuoto atvykimo dienos praėjo 60 kalendorinių dienų, esant vidiems Europos pervežimams – 30 kalendorinių dienų, ir iki pateikiant draudėjui reikalavimą atlyginti nuostolius apie ją negauta jokių žinių. Jeigu ryšių sutrikimo priežastimi gali būti karas, karui prilygstantys įvykiai, pilietinis karas ar neramumai šalyje, tai šis laikotarpis pratęsiamas priklausomai nuo įvykio aplinkybių, bet ne ilgiau kaip iki 6 mėnesių.

12.4. Krovinio apgadinimas

12.4.1. Jeigu krovinyms arba jo dalis apgadinama, tai reikia nustatyti krovinio komercinę kainą arba, jos nesant, išsiuntimo vietoje buvusią bendrą nesugadinto krovinio vertę (sveiką krovinio vertę), taip pat reikia nustatyti apgadinto krovinio vertę išsiuntimo vietoje. Šių vertčių skirtumo santykį su neapgadinto krovinio verte atitinkanti draudimo vertės dalis yra nuostolių suma.

12.4.2. Apgadinto krovinio vertę galima nustatyti jį laisvai išparduodant arba viešai jį parduodant aukcione, kai draudikas to reikalauja sužinojęs apie aplinkybes, kurios įtakoja nuostolių dydį. Jei pagal

pardavimo sąlygas pardavėjas turi pirmas patiekti prekes ir tam raštu pritarė draudikas, tai draudikas laiduoja už pirkimo kainos sumokėjimą.

12.5. Atstatymo išlaidos. Netekus dalies krovinio arba jį apgadinus draudėjas gali reikalauti, kad draudikas atlygintų atitinkamas apgadintų ar dingusių krovinio dalių atstatymo ar įsigijimo išlaidas, apskaičiuotas nuostolių nustatymo momentu, tačiau neviršijant draudimo sumos ir tik draudimo sumos santykiu su neapgadinto krovinio verte.

12.6. Mašinos ir aparatai

12.6.1. Apgadinus arba praradus dalį prekių draudikas atlygina žalos nustatymo momentu reikalingas apgadintų arba prarastų dalių atstatymo arba įsigijimo išlaidas.

12.6.2. Jeigu pakeitus apgadintą arba prarastą daikto dalį padidėja viso krovinio vertė, tai vertės padidėjimą atitinkanti suma atimama iš atstatymo išlaidų.

12.6.3. Didžiausia draudimo išmokos suma įskaitant visiško sunaikinimo atvejį:

- draudimo suma, kai apdraustos naujos mašinoms ir aparatai;
- likutinė vertė išsiuntimo vietoje esant naudotoms mašinoms ir aparatams arba draudimo suma, jeigu ji yra mažesnė.

12.7. Krovinio pardavimas nesibaigus apdrausto krovinio vežimui

12.7.1. Jeigu, įsigaliojus draudimui, krovinio vežimo laivu atsisakoma arba jis dėl kitų priežasčių neužbaigiamas, neatleidžiant draudiko nuo įsipareigojimo atlyginti nuostolius, tai draudikas gali pareikalauti, kad draudėjas padedant draudikui parduotų krovinį laisvai išparduodant ar viešame aukcione. Jeigu draudikas reikalauja krovinį parduoti, tai turi būti pagal galimybes atlikta iš karto.

12.7.2. Krovinio pardavimo atveju, draudikas atlygina draudėjui skirtumą tarp draudimo sumos ir gautų pajamų pardavus krovinį. Tai galioja ir tais atvejais, kai kroviniai pakeliui turi būti parduoti draudžiamojo įvykio pasėkoje.

12.8. Neatsiradęs interesas. Sutaupyta išlaidos

12.8.1. Nustatant nuostolių dydį nebus atsižvelgiama į numatomam pelnui, pridėdamajai vertei, muito, pervežimo ar kitoms apdraustoms išlaidoms tenkančią draudimo sumos dalį, jeigu šios išlaidos atsitikus draudžiamajam įvykiui dar neatsirado. Tas pats galioja išlaidoms, sutaupyta draudžiamojo įvykio atveju.

12.9. Iš kitur gautas nuostolių atlyginimas

12.9.1. Draudėjas turi išskaičiuoti iš draudimo išmokos iš kitur gautą žalą atlyginimą.

12.9.2. Draudikas nepareigotas atlyginti nuostolius, jeigu iš pavesto organizuoti vežimą asmens negalima išsireikalauti nuostolių atlyginimo, nes jo, įstatymais numatyta, atsakomybė šalių susitarimu yra labiau negu įprastai ribota arba jos visai nėra. Ši nuostata netenka galios, jeigu draudėjas neturėjo įtakos atsakomybės apribojimui ar jos nebuvimui.

12.10. Teisės į krovinį perėjimas

12.10.1. Draudikas gali pasirinkti, ar išmokėjus draudimo išmoką turi jam pereiti teisė į apdraustą krovinį ar neturi, jeigu draudėjas reikalauja atlyginti visą draudimo sumą.

12.10.2. Jeigu draudikas pasirenka teisės perėjimą, draudėjas lieka įpareigotas rūpintis nuostolių sumažinimu, kai to negali atlikti pats draudikas. Jis privalo suteikti draudikui visą informaciją, reikalingą šios teisės pasinaudojimui, turi perduoti arba išduoti šią teisę įrodančius dokumentus, taip pat padėti jam įsigyjant ar realizuojant krovinį. Draudimo sumą viršijančios neto pajamos iš krovinio pardavimo turi būti grąžintos draudėjui.

12.10.3. Jeigu draudikas neperima teisės į krovinį ir yra išmokėjęs pilną draudimo išmoką lygią apdrausto krovinio draudimo sumai, tai draudėjas atlygina draudikui pajamas gautas pardavus prekes.

12.10.4. Draudėjo teisės gauti žalą atlyginimą iš trečiųjų asmenų perėjimas draudikui šia nuostata nekeičiamas.

12.11. Draudimo išmoka privalo būti išmokėta ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamojo įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes, žalą dydį ir draudimo išmokos dydį. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šio punkto pirmojo sakinio nuostata tai-

koma pirmajai periodinei draudimo išmokai. Mokant draudimo išmoką, išskaičiuojamos atidėtos ir nesumokėtos draudimo įmokos.

12.12. Draudikas nemoka draudimo išmokos, jeigu dėl draudžiamąjo įvykio prieš draudėją ar jo atstovus arba naudos gavėją, yra iškelta baudžiamoji byla arba dėl šio įvykio vyksta teisminis procesas. Tik gavęs oficialų pranešimą iš teisėsaugos institucijų apie baudžiamosios bylos sustabdymą ar nutraukimą draudikas sprendžia klausimą dėl draudimo išmokos mokėjimo.

12.13. Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

12.14. Visais atvejais draudimo išmoka negali viršyti draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos.

13. EKSPERTŲ DALYVAVIMAS NUSTATANT ŽALĄ

13.1. Tiek draudikas, tiek draudėjas gali samdyti nepriklausomus ekspertus ir remtis jų išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir nuostolio dydį.

13.2. Nepriklausomų ekspertų išvados yra privalomos abiem draudimo sutarties šalims, jeigu neįrodoma, kad jos yra neteisingos.

13.3. Nepriklausomų ekspertų išvadas apmoka ta šalis, kuri į juos kreipėsi.

13.4. Nepriklausomais ekspertais negali būti asmenys, kurie yra draudėjo ar draudiko konkurentai ar turi su jais verslo ryšių, taip pat asmenys, kurie dirba pas konkurentus arba verslo partnerius, arba susiję panašiais ryšiais su jais.

13.5. Ekspertų išvadose turi būti visi duomenys, kurie reikalingi žalos priežasčiai ir draudiko išmokos dydžiui nustatyti.

14. DRAUDIMO IŠMOKOS SUMAŽINIMAS IR JOS NEMOKĖJIMO PAGRINDAI

14.1. Draudikas draudimo išmokos nemoka, kai įvykis atsitiko draudimo apsaugos sustabdymo dėl dalinės draudimo įmokos nesumokėjimo metu.

14.2. Draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo, jeigu:

14.2.1. įvykis įvyko dėl draudėjo ar naudos gavėjo tyčios, išskyrus atvejus, kai tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi (būtinoji gintis, pilietinės pareigos atlikimas ir pan.);

14.2.2. įvykis įvyko dėl draudėjo ar su juo susijusių asmenų ar naudos gavėjo didelio neatsargumo;

14.2.3. įvykis įvyko dėl draudėjo ar su draudėju susijusių asmenų ar naudos gavėjo girtumo, apsvaigimo nuo narkotinių ar kitokių svaiginančių medžiagų;

14.2.4. draudimo sutartis sudaryto po draudžiamąjo įvykio;

14.2.5. įvykio tyrimo metu draudėjas pateikia suklastotus dokumentus arba bando suklaidinti draudiką klastodamas faktus, kurie turi įtakos draudimo išmokos pagrindui ir dydžiui nustatyti;

14.2.6. kai užfiksuojamas nepaaiškinamas krovinio trūkumas (dingimas), pristačius krovinį su originaliomis plombomis arba krovinio trūkumo priežastis (dėl vagystės, avarijos, gaisro ir pan.) nėra užfiksuotas kompetentingų institucijų – policijos, gaisrinės tarnybos, muitinės.

14.3. Draudikas turi teisę mažinti draudimo išmoką arba jos nemokėti, jeigu:

14.3.1. draudėjas tyčia pateikė draudikui neteisingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti ir rizikai įvertinti;

14.3.2. draudėjas ar naudos gavėjas šiose taisyklėse numatytais terminais nepranešė draudikui apie draudžiamąjį įvykį, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudžiamąjį įvykį draudikas sužinojo laiku, ir kai nepranešimas apie draudžiamąjį įvykį neturi įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoką;

14.3.3. draudėjas laiku nepranešė apie įvykį kompetentingoms institucijoms, ir nėra jų patvirtinimo apie įvykį (valstybinės priešgaisrinės tarnybos, policijos ir kitų tarnybų);

14.3.4. draudėjas nepranešė draudikui apie rizikos padidėjimą, ir tai sąlygojo draudžiamąjį įvykį;

14.3.5. draudėjas ar naudos gavėjas atsisakė ar apribojo savo reikalavimo teisės arba draudikui ją įgyvendinti tapo negalima dėl draudėjo ar naudos gavėjo kaltės. Tokiu atveju draudikas turi ir teisę reikalauti grąžinti jau išmokėtą draudimo išmoką;

14.3.6. žala atsirado dėl to, kad draudėjas sąmoningai nesiėmė jam prieinamų protingų priemonių šiai žalai sumažinti ar išvengti;

14.3.7. draudėjas ar naudos gavėjas gavo visą žalą atlyginimą iš trečiojo asmens;

14.3.8. draudėjas nevykdo pareigų, numatytų 11 skyriuje;

14.3.9. kitais šiose taisyklėse, draudimo sutartyje ir Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytais atvejais.

14.4. Draudikas, atsisakydamas mokėti draudimo išmoką ar ją mažindamas, privalo atsižvelgti į draudėjo kaltę, draudimo sutarties sąlygų pažeidimo sunkumą, jo priežastinį ryšį su draudžiamąju įvykiu bei žalą, atsiradusios dėl pažeidimo, dydį.

15. RIZIKOS PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS

15.1. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, dėl kurių padidėja ar gali padidėti draudimo rizika, apie tai draudėjas privalo pranešti draudikui tuoj pat, kai apie tokius pasikeitimus jis sužinojo.

15.2. Rizikos padidėjimu visais atvejais laikomi tokie atvejai, kai:

- uždelsiama apdrausto pervežimo pradžia ar pabaiga;
- nukrypstama nuo nurodyto ar įprasto maršruto;
- pakeičiamas paskirties uostas;
- kroviniai pervežami mažais laiveliais, kas toje vietoje nėra įprasta;
- kroviniai sukraunami ant denio;
- vežimo būdų, ar transporto priemonių pakeitimas;
- duomenų nurodytų prašyme sudaryti sutartį pasikeitimas.

15.3. Draudikas, kuriam buvo pranešta apie draudimo rizikos padidėjimą, turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba padidinti draudimo išmoką. Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo išmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

15.4. Už rizikos padidėjimą draudikui priklauso papildomai sutarta draudimo išmoka, išskyrus tuos atvejus, kai pavojingumo laipsnio padidėjimo priežastimi buvo draudiko interesai ar kai rizikos padidėjimą sukėlė kroviniui grėsiantis apdraustas įvykis.

15.5. Jeigu draudėjas nevykdo p. 15.1. nustatytos pareigos, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir reikalauti atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo išmokos. Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.

15.6. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeičia draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės, dėl kurių sumažėja ar gali sumažėti draudimo rizika, draudėjas dėl draudimo rizikos sumažėjimo turi teisę reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo išmoką. Jeigu draudikas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų, draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.

16. DRAUDIMO SUTARTIES PAKEITIMO IR NUTRAUKIMO SĄLYGOS, PRANEŠIMŲ PATEIKIMO FORMA

16.1. Visi papildymai draudimo sutartyje atliekami pridedant prie draudimo sutarties atitinkamus priedus. Priedas įsigalioja nuo priede nurodytos datos ir pasirašius jį draudikui ir draudėjui, bet ne anksčiau kaip nuo priedo išdavimo dienos.

16.2. Visi draudėjo ir draudiko pranešimai ir paaiškinimai, minimi šiose taisyklėse, pateikiami raštu, išskyrus p. 11.1. paminėtą atvejį.

16.3. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, sumokėta draudikui draudimo įmoka draudėjui negrąžinama, jei draudimo sutartis nenustato ko kita. Draudiko nuožiūra draudėjui gali būti grąžinama likusio draudimo sutarties galiojimo laiko draudimo įmoka, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas bei pagal tą sutartį išmokėtas sumas. Sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidos sudaro 10% nuo apskaičiuotos draudimo įmokos.

16.4. Draudimo sutarties šalys, kai joms tapo žinoma apie esminius draudimo sutarties pažeidimus, turi teisę raštu įspėti kitą šalį nutraukti draudimo sutartį:

- kai draudimo sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu draudimo įmonei (nustačius jos kaltę) pažeidus draudimo sutarties sąlygas, draudėjui grąžinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką;
- kai draudimo sutartis nutraukiama draudimo įmonės reikalavimu, jeigu draudėjas sutarties nevykdo ar netinkami įvykdo (esminis sutarties pažeidimas), likusi įmoka nuo nutraukimo momento draudėjui negrąžinama.

16.5. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudžiamoji rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu. Šiuo atveju draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga sutarties galiojimo terminui.

16.6. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet koku atveju, tačiau jis privalo raštu prieš 30 kalendorinių dienų apie tai pranešti draudikui.

16.7. Draudėjui nesumokėjęs draudimo įmokos draudimo sutartyje numatytu laiku, draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu, nurodydamas, jog per 15 dienų, nuo pranešimo gavimo draudėjui nesumokėjęs draudimo įmokos ar jos dalies, draudiko prievolės įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką vykdytas bus sustabdytas. Jei draudimo apsaugos sustabdymas tęsiasi ilgiau negu 3 mėnesius, tai draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį.

17. ATSAKOMYBĖ UŽ DRAUDIMO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMUS

17.1. Draudimo sutarties šalys, pažeidusios draudimo sutarties sąlygas, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

17.2. Draudėjas ir draudikas laikomi pažeidusiais draudimo sutarties sąlygas tik nustačius jų kaltę.

17.3. Draudėjas laikomas atsakingu už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, dėl draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia asmenys, esantys darbo santykiuose su draudėju ar veikiantys kaip draudėjo atstovai.

18. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR NEGALIOJIMAS

18.1. Draudimo sutartis pasibaigia:

- jeigu pasibaigia draudimo sutartyje nustatytas draudimo sutarties galiojimo terminas;
- jei draudikas sumoka visas draudimo sutartyje numatytas draudimo išmokas arba kai kelių išmokų suma pasiekia draudimo sutartyje nurodytą draudimo sumą;

c) likvidavus draudėjo įmonę. Sutarčiai pasibaigus šiuo pagrindu, draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;

d) teismui priėmus sprendimą dėl draudimo sutarties pripažinimo negaliojančia;

e) šalių susitarimu.

18.2. Draudimo sutartis negalioja, jeigu:

- jį sudaryta po draudžiamąjį įvykių;
- yra kiti sandorių LR Civiliniame kodekse nustatyti negaliojimo pagrindai.

18.3. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas suteikė draudikui žinomai melagingą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamąjį atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizika), draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia ir nemokėti draudimo išmokų arba jas susigrąžinti, kai apgaulė įtakoją draudimo sutarties sudarymą ar sąlygojo draudimo išmokos dydį.

19. VALIUTA

19.1. Draudimo suma draudimo sutartyje gali būti išreikšta kitos šalies valiuta.

19.2. Draudimo išmokos Lietuvos Respublikoje mokamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų normomis. Draudimo išmoka gali būti išmokėta eurais, jeigu draudimo išmoką gauna užsienio šalyje registruotas asmuo.

19.3. Draudžiamąjį įvykių atveju bus taikomas oficialus draudžiamąjį įvykių dienos Lietuvos banko nustatytas valiutos konvertavimo kursas.

20. DRAUDIKO TEISIŲ IR PAREIGŲ PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ PERLEIDIMAS KITAM DRAUDIKUI AR KITIEMS DRAUDIKAMS TVARKA

20.1. Draudikas, ketinantis perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartis kitam ar kitiems draudikams, privalo apie šį ketinimą paskelbti 2 (dviejuose) dienraščiuose, kurie platinami visoje Lietuvos Respublikoje. Po paskelbimo dienraščiuose draudikas apie savo ketinimą prieš du mėnesius asmeniškai raštu privalo informuoti kiekvieną draudėją. Skelbimuose dienraščiuose ir rašytinėje informacijoje draudėjui draudikas privalo nurodyti terminą (ne trumpesnę kaip du mėnesiai), per kurį draudėjas turi teisę pareikšti savo prieštaravimą raštu draudikui dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.

20.2. Pasibaigus 2 mėnesių įspėjimo terminui, draudikas privalo kreiptis į Priežiūros tarnybos valdybą dėl leidimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis išdavimo.

20.3. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams tik gavęs Priežiūros tarnybos valdybos leidimą.

Priežiūros tarnybos valdybos leidimas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartis skelbiamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai.“

20.4. Draudikas, gavęs raštišką draudėjo prieštaravimą (nesutikimą) dėl jo ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį, nutraukia su draudėju draudimo sutartį prieš terminą, prieš 30 kalendorinių dienų pranešęs jam apie tai raštu.

20.5. Draudikas, nutraukęs draudimo sutartį prieš terminą dėl to, kad draudėjas nesutiko su draudiko ketinimu perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems draudikams, turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui.

21. GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMO TVARKA

21.1. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami Lietuvos Respublikos teismuose, vadovaujantis LR įstatymais.

21.2. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje nereguliuotais atvejais taikomos LR Civilinio kodekso ir LR Draudimo įstatymo bei kitų teisės aktų normos.

21.3. Reikalavimams atsirandantiems iš draudimo teisinių santykių taikomas vienerių metų ieškinio senaties terminas.

Valdybos pirmininkas
Dr. Kęstutis Bagdonavičius

Valdybos narys
Saulius Jokubaitis

